

INSCHRYVINGSPRYS

Voorop betaelbaar van vier tot vier maanden.

Voor de Stad fr. 1-50
Voor den buiten " 1-75
Voor 't vreemde " 2-25
Per maand voor de stad alleen . . . 0-58

HET WERKVERBOND

BEKENDMAKINGEN

De bekendmakingen betalen 40 centim den drukregel. Gewoone voorwaarden voor de Notarissen, Ambtenaren, enz.

Prys van een nummer 10 Centimen.

Volksblad voor Handel en Nyverheid, Stielen en Ambachten.

VERSCHYNT EEN MAEL IN DE WEEK: DE ZATERDAG.

Brieven, Bekendmakingen en alle hoegenaemde Artikels ten langsten Donderdag noon, vragtury toe te zenden: in den Estaminet den PRÉ-AUX-CLERCS, by het Groot-Vleeschhuis, 24, te Gent. — Men kan zich Abonneren op bovengemekt adres en op alle Postbureelen.

YZERENWEGEN. — VERTREKUREN.

DECEMBER 1861.

De Konvoijen met een * geteekend, zyn Expresstreinen van eerste klas, degene met ** van eerste en tweede klas.

Brussel, langs Mechelen. 5-00 8-55**
Brussel, langs Denderleeuw. 7-00 11-50 2-20 5-00 7-40
Mechelen, Antwerpen, 5-00 8-55** 11-50 2-20 5-00 7-40** Mechel.
Lier. 5-00 2-20
Dendermonde. 5-00 7-00 8-55** 11-50 2-20 5-00
Aelst 7-00 11-50 2-20 5-00 7-40

Lokeren. 5-00 7-00 11-50 5-00
Nin., Geerardshb. Less., aeth. 7-00 1-25 langs Doornik. 5-00
Brugge, Oostende. 6-15 9-15 1-50 5-05* 7-00
Kortryk, Moska doorn. Ryss. 6-00 9-20 1-25 5-10 7-10
douai, Atrecht, amiens, Parys. 6-00 9-20* 1-25* 5-10
Kales. 6-00* 9-20 1-25 7-40*
Bergen, Quievrain. 7-00 1-25 langs doornik. 5-00
Manage, Charleroi, Namen. 7-00 1-25 langs doornik. 5-00
Leuven, Thienen, Luik, Verv. 5-00 8-55* 11-50 2-20 5-00 Thien. 7-40**
Landen. 5-00 8-55* 11-50 2-20
Keulen, Aken. 5-00 8-55* 11-45 Aken 7-40*
Gladb., duss., Cref. Ruhrort. 8-55*

LAND VAN WAES.

Van Gent naer Antwerpen . . . 6-20 9-00** 10-20 2-45* 5-50
Van Antwerpen naer Gent . . . 6-50 8-50** 10-50 5-00* 6-00
EÉCLOO.
Van Gent naer Eecloo. 8-55 2-50 8-00
Van Eecloo naer Gent. 7-00 12-15 5-00
VAN GENT, LANGS AUDENAERDE, OP SAINT GHISLAIN.
Van Gent, langs Audenaerde, naer St. Ghislain. . . 6-25 9-50 1-55 7-40
Van St. Ghislain, langs Audenaerde, naer Gent. . . 5-20 7-00 11-00 5-50

STAETKUNDIG OVERZIGT DER WEEK.

DE LUITENANT-KOLONEL HAYEZ.

De Kamer is de verledene week in Kerst-vakantie gegaen tot de helft der aenstaende maand january. Het eerste deel van den zittyd onzer Volksvertegenwoordigers is besloten geworden door eenen laffen akt van verslaeftheid der meerderheid aen het ministerie. Zie hier de zaak :

De heer Hayez, luitenant-kolonel der artijlery, kommandant der vesting Dendermonde, wenschte overgeplaatst te worden naer Antwerpen, om persoonlyke of familie-belangen. De generael Chazal, minister van oorlog, weigerde hem zulks. Daerop verzocht de heer Hayez den Koning, dat hy zyne regten op pensioen mogt laten gelden. Dit werd hem toegestaan by koninklyk besluit, waerin ook gezegd wordt: dat hy, te rekenen van den 26 juny 1861, geen deel meer maken zal van het leger.

By gevolg werd de heer Hayez op de boeken van het regement als *gepensionneerd* aengescreven, uit de kaders geschrapt, vervangen in zyne plaets, en niet meer volgens zynen graed betaeld. De heer Hayez begaf zich dus by zyne familie te Antwerpen, in afwachting dat het cyfer van zyn pensioen bepaeld wierd.

Maer dat was geenszins naer den zin van den heer oorlogs-minister, generael Chazal, die, tegen het koninklyke besluit in, den luitenant-kolonel Hayez, in den 26 juny, nog als in dienst en onder zyne bevelen wilde houden. Men begrypt ligtelyk dat deze laatste zich hieraen niet stoorde, aengezien hy geen soldaet meer was, en by gevolg onder niemand's orders meer stond.

De almachtige oorlogs-minister gebood hem daerop dat hy, in beschikbaerheid van dienst, zich naer Diest zou begeben; de geweene luitenant-kolonel weigerde nogmaels, en met volle regt. Maer, wat vermag het regt tegen den sabel van Chazal?

Als een dief of misdadiger, werd de heer Hayez in zyne woning te Antwerpen, op last des ministers, door de gendarmen opgeligt, met geweld naer Diest vervoerd, en aldaer in het nieuwe fort opgesloten. Men zegt zelfs dat men hem aldaer eerst in de gewoone politie-zael, of in een ander gemeen soldaten-kot, gevangen had gezet.

De heer Hayez, door den minister zoo onregtmatig mishandelt, wendde zich tot de Kamer der Volksvertegenwoordigers, om regt te bekomen van de Wetgevende magt. Veel moedige mannen van beide Staats-partyen, onder dewelken ook de heer Voorzitter der Kamer, hebben hem aldaer dapper verdedigd, en aengetoond, hoe willekeurig en onwettelyk de oorlogs-minister in die zaak had te werk

gegaen. De minister Chazal heeft zich zelfs niet kunnen verregtvaardigen jegens de Volksvertegenwoordigers, maer eenen uitvlugt gezocht met een voorstel, strekkende om de zaak van den heer Hayez te verzenden voor het Hooge Krygs-geregtshof.

Men moet geen advokaet zyn, om te verstaen, dat een gepensionneerde, die met volle regt gewoon burger is geworden, niet meer onderhoorig is aen de krygs-geregtshoven, en dat men den heer Hayez aldus aen zyne natuerlyke regters onttrokken heeft.

En wat heeft de Kamer gedaen? Niettegenstaende de stoute verdediging van eenige onafhankelyke representanten, heeft de verslaefde meerderheid, om het ministerie te behagen, welk den moed niet had zich van Chazal te scheiden, dat voorstel aenvaard !

Wy laten nu aen aen onze lezers over, om te oordeelen of zulke mannen, die de schending van eene onzer grootste regten, door de Grondwet aen allen burger gewaerborgd: DE PERSOONLYKE VRYHEID, aldus ondersteunen en bekrachtigen, nog waardig zyn om den naam van LIBERAEL te dragen ?

Donderdag is de heer Hayez eindelyk op vrye voeten gesteld.

FRANKRYK.

Inweêrwil der keizerlyke beloften van meerdere vryheid voor de drukpers, wordt het eene dagblad na het andere in Frankryk door 't ministerie gewaerschuwd, zoo haest er een artikel in verschynt, welk zich met de zaken van 't land durft bemoeijen, of van die gewaende vryheid gebruik maken.

De vryheid kan nooit samenstaen met een goevernement, aen welks hoofd zich iemand bevindt, die alles naer zynen eigen wil buigt, zonder rekening te houden van de regten des volks.

Dit ziet men in Frankryk door de geweldige maatregelen van L. Napoleon, wiens magt alleen gesteund is op de bajonetten; — in België door den buitenwettelyken soldaten-dwang van den minister Chazal, die gelukkig geuu Belg, maer een Franschman is.

POLEN.

In Polen blyven de gisting en de onrust heerschen; zoo wel als de vervolgingen tegen de burgery, door de russische overheersching, aen dewelke de Polakken zich nooit dan door 't geweld zullen onderwerpen.

Al wat zich niet gedwee onderjukt aen de russische krygswet, wordt gevangen gezet of verbannen.

waertoe hy voor diefte was veroordeeld door het hof van Luik. Hy was er daerna den 2 october ingekomen, onder beschuldiging van slagen, beleediging en opstand jegens de gendarmery; na te Gembloux in tussehen tyd eene diefte en eene moord begaen te hebben, waarvan wy later zullen spreken. Veroordeeld tot acht maanden gevang voor dien tegenstand, door een vonnis van 27 october, bevestigd te Luik den 22 december, was Aug. Leclercq den 16 november in vryheid gesteld. Hy had zich dus twee malen in de gevangenis van Namen bevonden met Boucher; de eerste mael van 17 tot 27 oogst 1855, om er de straf van 10 dagen gevang, waertoe hy te Luik veroordeeld was, uit te doen; en de tweede mael van 2 october tot 16 november, voor tegenstand jegens de gendarmery. Boucher erkent overigens zelf, dat het in het gevang van Namen is, dat hy kennis met August gemaakt heeft. Hy heeft er insgelyks Hubinon gezien, veroordeeld voor diefte tot zes maanden gevang, den 14 juny 1855, en zekere Noël Pirlot, van Waret-la-Chaussée, veroordeeld den 27 november tot levenslangen dwangarbeid, voor moord op zyne vrouw.

N° 1. Waret-la-Chaussée (Namen) 11-12 mei 1856. — J.-B. Boucher, F. Boucher, Aug. Leclercq.

Volgens hetgeen Boucher zelf ons meldt, was hy met Pirlot in de infirmary geweest, en Pirlot had hem gesproken over een zeer ryken grysaerd zynere gemeente, zekere Jan-Baptiste Schaeys, oud 80 jaren, die alleen woonde in een klein leemen huisje. Hy haestte zich dus, na zyne vrystelling, met zyn broeder Filips dit huis te gaen bezigtigen. Zelfs gelukte hy erin, onder een valsche voorwendsel, by Schaeys binnen te geraken en meer dan een uer met hem te redneren; maer hy erkende weldra dat de onderneming meer dan twee personen eische, en hy besloot er August Leclercq by te voegen. August was ongelukkigelyk den 6 february 1856 naer het gevang teruggekeerd, om er dry maanden straf door te brengen, waertoe hy veroordeeld werd den 28 juny 1855, voor eene andere zaak van slagen en verwondingen. Boucher besloot dus de vrylating van Leclercq afte wachten, die maer plaets had den 6 mei, en het huis van Schaeys werd in den nacht van 11 tot 12 overrompeld door Leclercq en de twee Boucher's. De gendarmery erkende 's anderendags dat men, om er binnen te dringen, met eene spade, in de gebuete gevonden, eene opening van 50 tot 60 vierkante centimeters in den leemen wand had gemaakt. Insgejyks bestatigde zy de brack van een kleinen eikenhouten koffer, waeruit men een gouden netwerck en eene blikken doos had genomen, welke zelve, volgens de verklaring van Schaeys, eene som van vier duizend labandsche

guldens inhield, samengesteld uit vyf franks en tachtig stukken van 10 guldens. August en de twee Boucher's beweren, echter, elk voor hun deel maer eene som van ongeveer 1800 fr. gehad te hebben, en uit hunne uitleggingen blykt nog, dat de twee Boucher's hunne stukken van tien guldens te Brussel hebben uitgewisseld, dat Filips voor zyne rekening het netwerck van Schaeys heeft verkocht; dat hy daerna eene tweede reis naer Brussel gedaen heeft, om er de goudstukken uit te wisselen, van het deel van August Leclercq; dat, in het huis komende, August den ouden Schaeys in zyne bedkams heeft gerold, en dat Filips naby zyn bed is gebleven, terwyl de twee anderen den eikenhouten koffer verbryzelden en het netwerck en de blikken doos roofden. J.-B. Boucher voegt er eindelyk by dat zy eene keers hadden medegenomen om zich te lichten; dat hy het is die het gat in den muur heeft gemaakt, en dat Aug. zyn pistool in den zak had.

N° 2. (Nyvel), 14-15 mei 1856. — Aug. Leclercq, J. Leclercq, Hubinon.

Dry dagen later en in den nacht van 14 tot 15 mei 1856, stoot men in den kelder en ten nadeele van zekeren Bernard Cheval, landbouwer te Meljery, arrondissement Nyvel, een paer leeren, brood, gesmolten vet en ongeveer 100 kilos aerdappelen. Om die diefte te begaen, was men binnen gedrongen langs de schuer, waarvan de deur niet gesloten was en men had het slot van den kelder, die zelf onder de se uer lag, doen springen. De dieven hadden eindelyk in den kelder een werkbordereel van den put n° 6 onder dato 17 february 1856, en met den naem Frans nauwens, gelaten. Men wist weldra dat Frans nauwens, van Sombrefte, met zyn broeder Leopold van de zelfde gemeente werkte in den put n° 6, van Trieu-Raisin, grondgebied Gilly. Zy werden dus naer Nyvel geroepen en Leopold nauwens, de enige der twee die kan schryven, aersel-e niet het bordereel van 17 february te erkennen als behoorende aen zyn broeder; maer zy voegden erby zich niet meer te bekreunen om die bordereelen als zy geene reklamen te doen hadden; dat het hun onmogelyk was te zeggen of Frans dit stuk verloren had, maer dat zy, in allen gevalle, den nacht der misdaed hadden doorgebragt in den put van Trieu-Raisin, en dit feit is ten volle bevestigd door dienstbazen, en door den staet der halfmaend van 12 tot 23 mei. De nauwens's werden dus buiten zake gesteld den 28 juny, door eene ordonnancie van niet-vervolgung der regtbank van Nyvel.

Hubinon, die alsdan vervolgd werd voor diefte te Namen, na reeds twee andere veroordeelingen voor zelfde daden ondergaan te hebben, en die echter den 19 april voorloopig vrygesteld was van die nieuwe vervolging;

ZAEK DER ZWARTE BENDE.

MOORDERYEN EN DIEFTEN,

IN DE ARRONDISSEMENTEN CHARLEROI, NYVEL, DINANT EN NAMEN.

AKT VAN BESCHULDIGING.

1° VERVOLG.

Het bestaan eener zoo goed ingerigte bende, liet niet toe het onderzoek te verdeelen. noch door dry verschillende hoven zulke blykbaar samenhangende misdaden te doen vonnissen. Hunne vervolging werd dus eenparig overgelaten aen het parket van Charleroi, dat er overigens het grootste gedeelte van onder zyne regtspleging had, alhoewel de bende, gelyk wy gezien hebben, uitsluitelyk toehoorde tot de arrondissementen Namen en Dinant, en dat August Leclercq de eenige was die zyne woning had overgebragt naer het arrondissement Charleroi, komende woenen naer Wanfercée-Baulet, naby Fleurus. Hunne misdaden klimmen ten hoogsten tot vyf of zes jaren op, zoo wy reeds hebben doen zien; en zy werden byna altoos gepléegd op grysaerds, waarvan enigen thans niet meer leven. De beschuldigen, langs eenen anderen kant, maakten zich meesttyds liet aenzigt zwart, bedekten hun hoofd, hetgeen belette ze te erkennen; somtyds zelfs wikkelden zy hunne voeten in lompen, om min gerucht te maken en hun spoor te verbergen. Het was, eindelyk, onmogelyk by hen, na vele jaren, den opbrengst hunner misdaden te vinden, des te meer daer zy by voorkeur geld medenamen, altyd moeijelyk om te erkennen, en dat zy het sedert lang verteerd hebben. Hunne bekentenissen en de verklaringen hunner medbeschuldigen konden dus alleen, en voor een groot getal feiten, de justicie inlichten; maer de onderzoeksregter van Charleroi, wy mogen het zeggen, heeft, onder dit opzigt, uitslagen verkregen welke wy verre waren te verwachten, en die ons toelieten de misdaden dier langdurige en vreeslyke vereeniging op te sommen.

Boucher, het opperhoofd der bende, was eene eerste mael veroordeeld voor diefte in 1851. Hy was eene tweede mael veroordeeld in 1855 met Pieter Chavée, zyn tegenwoordige medeplichtige, tot 6 maanden gevang, voor eene andere diefte, en hy had die laatste straf ondergaen in het gevang van Namen, sedert den 31 july 1855 tot 17 january 1856. August Leclercq was er ingetreden den 17 oogst, om 10 dagen gevang door te brengen,

't Wordt koud in de hut des dagloovers, die zo gaarne den zwaersten arbeid zoü verrigten, doch hier toe geene gelegenheid vindt, terwyl hy zyne vrouw en kinderen allengskens gebrek moet zien lyden; —

't Wordt koud in 't schamel woonhuizeken des handwerkmans, wiens broodwinning door den winter onderbroken is, en die toch liever honger zoü lyden, dan zyne hand reiken naer de vernederende aelmoes; —

't Wordt koud op het armoedige zolder-kamerken der bedrukte weduwe, die onlangs haren eenigen steun verloor, en thans aen hare scheijende kinderen geen genoegzaam deksel en voedsel kan verschaffen; —

't Wordt koud op den stroozak der armen, in het woonhokje des bedelaers, die de aschhoopen doorsnuffelen, om er de cendertjens uit te zoeken, welke hen 's avonds, by 't genot der drooge broodkorst, moeten behouden om van kou niet te verstyven....

O! Moge het niet koud worden in de harten der ryken en gelukkigen, die by gloeiende kachels en haardvuren zich koesterende als in weldadigen zonneshyn, al de genoegens en vreugden der wereld in overvloed genieten!

Moge het niet koud worden in de harten der Christenen, die nu zoo plegtig het 1862^e verjaerfeest vieren der geboorte van den Godmensch, die in eenen kouden stal het eerste daglicht wilde zien; die de arme en bedrukte lyders zyne beste vrienden noemde, om aen de menschen van goeden wille het voorbeeld te geven van nederigheid en broedermin, van vertroosting en liefdadigheid!

Geeft, Ryken! geeft nu; wat gy den armen meedeelt, leent ge aen God, die uwe aelmoes zal doen gedyen, en uwe weldaet duizendvoud beloonen!

MIDDEN-STADIE TE GENT.

De Koophandel-Kamer en de Handels- en Nyverheidskring van Gent, hebben, sinds eenigen tyd geleden, zich by het Staats-bestuur beklagd over de ontoereikendheid van den hangar by den Entrepôt en der thans bestaende loskadeijen, zoo wel als over de ongunstige ligging van den omtrek van den grooten Dok, en het ongenoegzaam vervoer-middel tusschen de Staats-spoorwegstation en den Dok.

Voor de lossing en berging der steenkolen, welke aenvoer te Gent dagelyks ontzaggelyk aangroeit, stelde de Kring voor het pleintje, gelegen achter de nieuwe stadsschool der Zonder Naem.

Het ministerie der openbare werken vroeg daerop aen de stad, eenen tweeden spoorweg-tak te leggen, van af de Dampoort-brug tot aen het Stapelhuis.

De heer schepene de Maere bepleit die voorstellen, en zegt dat de aengeduide hulpmiddelen ontoereikend zouden blyven, vooral onder opzigt van het vervoer en de bergplaats der steenkolen. Dan heeft de Raed goedgevonden, dat de best geschikte plaats voor de oprigting eener Midden-statie voor zware koopwaren ongetwyfeld gevonden wordt op het Exercitie-plein, alwaer die statie ten dienste zal zyn van den Staats-zyerenweg, en te gelyker tyd van de byzondere yzeren-wegen van Antwerpen naer Gent, Henegouwen-Vlaenderen, Eecloo naer Gent en Braine-le-Comte naer Gent.

Wy durven de hoop voeden, dat het Staatsbestuur zich zal verhaesten om de voorstellen van onzen Stedelyken-Raed goed te keuren, niet alleen voor onze handel en nyverheid, maar ook voor de algemeene belangen der stad Gent.

Immers de aenwinst, als vryen bouwgrond, van het Exercitie-plein, met de oprigting eener Midden-statie op dat punt, zal voor de Stads financiën een nieuwe goudmyn worden, door den aanbouw van nieuwe huizen, fabrieken en magazynen; terwyl het oud Spanjaards-kasteel en het kwartier der Dampoort, binnen eenige jaren, zullen herschapen worden in een van de volkrykste wyken, verlevendigd en gevoed door de steeds toenemende vermeerdering der handelzaken, ten gevolge der vermenigvuldigde gemeenschappen thans ook tusschen het Walen-land, Eecloo, de Polders en Gent daargesteld.

Uittreksel van Parlements-geest.

Overhaetsel van 19 december.

Vanderdonckskén. Jongens, Reinaert heeft de historie verteld van dien hoofdman van honderd, dien baron Shako met de gendarmen heeft laten naer Diest voeren.

Riesken Dumortier. Als wy vandaeg daer over sjouwelen, dan zullen wy er naer slaen, gelyk de blinde naer 't ei. Me moeten eerst de stukken zien.

Baron Shako. Och! vriendjes lief, ge moest my het plezier doen, eens te luisteren naer hetgene ik te zeggen heb.

De Woordenkramers. Allo! ja.

Baron Shako. De kwestie is dees: Is de hoofdman van honderd uog soldaet, of is hy geen soldaet meer? Hy heeft zyn pensioen nog niet getrokken, arguo, hy is nog soldaet.

Gottalleken. Baron Shako zoekt ons in 't oken te houden; maer hy zal 't niet goed weten! Is de hoofdman van honderd nog onder dienst, of is hy niet meer ondée dienst, that is the question.

Baron Shako (koleerig.) Hy was niet gepensionneerd, na!

Gobbelleerken. De hoofdman is den 21 Mei uitgeschrabt uit zyn regiment, en den 26 juny uit de armée, Arguo, als baron Shako zegt dat de hoofdman niet is uitgeschrabt, dan is baron Shako 'nen fellen ajuin.

Ortsken. Mannen, dat wy de stukken eerst lieten drukken, dan zouden wy kunnen zien waeraf en waeraen? Dat de hoofdman op pensioen gesteld was, dat is voor my zoo klaer als pompwater. Het eenigste, dat hy nog niet wist, dat is hoe veel hy zou trekken; maer dat belette niet, dathy toch op pensioen stond. Baron Shako zegt, dat de hoofdman nog onder dienst was, en nogtans was er al 'nen anderen in zyn plaats; zouden ze dan alle bei hunne pree getrokken hebben?

Baron Shako, natuerlyk.

Ortsken. Dan zoudt gy ze uit uwen eigen zak mogen betalen, manneken; want de rekenkamer zou de penningen niet geschoten hebben.

Freerken. Och! ge sjagineerd den baron.

Ortsken. Dat veeg ik aen myn polevien. Zeg eens, baron, als de hoofdman van honderd nog hoofdman van honderd is, dan kan hy ook nog deel maken van eenen hoogen Krygs-raed.

Baron. Dat spreekt van zelfs.

Ortsken. Daer! Ziede nu wat 'ne krabber dat ge zyt! In Frankryk is er eenen geweest, die in 't zelfde geval was als de hoofdman van honderd. Hy ging in eenen hoogen krygsraed zitten, en gaf een vonnis uit. Weetennu, wat hy met dat vonnis kost doen?

Baron. Watte?

Ortsken. Hy mogt er meê naer Portugal gaen. Maer zegt eens, baron, als ge zoo zeker zyt van uw stuk, waerom klaegt gy den hoofdman van honderd niet aen voor het hooge Gerechtshof?

Baron. Waerom? Ge denkt zeker dat ik dat zal aen uwen neus gaen hangen?

Gottalleken. Ah ça, baron, denkte gy, dat wy hier in Turkyen zyn, of in het land der Hottentotten?

Baron. Waerom vraagde datte?

Gottalleken. Wat recht hedde gy, den hoofdman van honderd te behandelen gelyk 'nen simplen soldaet, en hem in de killige kazematten te doen logeren?

Baron. Is hy daerin gelogeerd? Ziet! dat wist ik niet.

Overloopen. Zou ik niet eens mogen weten, wat Freerken over dees affaire denkt?

Freerken. Ik zou daer niet geern tusschen komen.

Riesken Dumortier. Wanneer zullen me daer weêr eens over binnen gaen, he, mannen?

Bartjen Dumortier. Donderdag.

Thibcauken. Maer zal de hoofdman van honderd, tusschen dien tyd, niet wat beter behandeld worden?

Stemmen. Neen, neen!

Eene stem alleen. Waer zyn de ajuin, die neen, neen roepen?

(Algemeene stilt. De woordenkramers verlaten een voor een de zaal.)

Overhaetsel van 21 December.

Baron Shako. Ze hebben gezegd, dat kolonel Hayez niet goed gelogeerd is in zyn kot. Daer is geen een hotel in heel Diest, daer hy meer op zyn gemak zou zyn. Me moesten dien kadée wel vast zetten, anders zou hy weêr scampavi gespeeld hebben. Ze zeggen dat die hoofdman niet meer onder dienst was. Die dat zeggen, weten er niemendalle van.

Eene Stem. De koning zegt het in zyn besluit.

Baron Shako. Dat is, dat het besluit niet goed opgesteld is. Ik ben geen avokaet, maer dat belet niet dat ik toch ook met woorden kan kramen. Als de hoofdman nog eens gaet loopen, dan trek ik hem voor den tribunael, en dan zullen wy eens zien.

Eene Stem. Dat hadt ge van eerst af moeten doen.

Ortsken. Maer wat zult gy doen, en attendant dat de tribunael zyn fondement strykt?

Baron. Ik zou den hoofdman 'nen gendarm achter zyn veeren zetten; maer die van meester Tesch is dood, en ik ken er geen anderen, die dat zoo goed zou doen; zoo dat de hoofdman zou vry blyven, tot dat hy voor den tribunael kwam.

Ortsken. Dat zullen wy in ons boeksken schryven. Laet ons nu van wat anders spreken.

Freerken. Ja, gy hebt den baron nu al lang genoeg gesjagineerd.

Dekkerken. Ik geloof geern dat de baron dat allemaal niet expres heeft gedaen, en ik hoop dat hy hem in 't vervolg beter zal gedragen; maer my dunkt toch, dat het plezanter zou zyn, als wy daer een tribunaeltje over hadden.

Gottalleken. Niet te doen! Ze moeten eerst den hoofdman uit zyn kot laten.

Baron. Ik kan niet; de hoofdman wil niet wys zyn, en stoute kinderen moeten in 't kot.

Freerken. Waerom vraegt de hoofdman geen dommages intèrêts, gelyk monsieur Rogier.

Eene stem. Daer is immers niemand, die gezegd heeft, dat hy een beulenkind is?

Tikkelak. De hoofdman zit vast, hoe kan hy dan dommages intèrêts gaen vragen?

Ortsken. Had de hoofdman van honderd gekonnen, hy had den baron al lang voor den tribunael doen komen. Maer ge kunt 'nen baron, die minister is, niet aendoen gelyk 'nen anderen schobbejak; ge moet eerst de permissie aen de kamers vragen.

Gobbelleerken. Ik geloof geern dat iederendeen loyaal is; maer de loyaliteit van den baron komt my maer lodderlyk voor.

Gottalleken. Ze hebben gezegd, dat de hoofdman van honderd onbeleefd is geweest; dat is groot abues. Maer ze geven hem daer het kommando over vier man en 'nen korporael. 'Nen serjant zou dat nog niet geern hebben, laet staen 'nen hoofdman van honderd. En als ze hem naer Diest zonden, dan zetten ze 'nen heelen hoop spioenen achter zen hielen. Ik vind dat de baron geen kleinen ajuin is. Hy zegt tegen den hoofdman: Ge zyt nog onder dienst; en hy betaelt hem zyn pree niet meer. Daer gebeuren aardige dingen in het departement van oorlog. In 't jaer 31 stelden ze 'nen officier in activiteit, die al dry maanden dood was; in 't jaer 39 pensioneerden er eenen, die een maand begraven lag.

Dikzoontje. Hoort eens, jongens, komt dat komt, me moeten met den baron spannen. De menschen zeggen, dat wy een armee moeten hebben van 80,000 man. Dat is waer; maer met 'nen minister gelyk den baron, hebben wy er maer 40,000 noodig. De baron alleen is 40,000 man weerd.

Ortsken. Me dunkt my, dat wy de zaak toch wel kunnen

verklaart heden dat de diefte van den 13 tot 14 mei begaen is door hem, August en Jozef Leclercq. Dus heeft hy gebruik gemaakt van zyne voorloopige vryheid, om eene vierde diefte by de dry andere te voegen. Aug. wy hebben het gezegd, had insgelyks gebruik gemaakt van zyne vrylating op 6 mei, om te Waret-la-Chaussée in den nacht van 11 tot 12 te gaen, en hy erkent nog deel genomen te hebben aen de diefte van Mellery, in den nacht van 14 tot 15, met zyn broeder Jozef en zyn oom Hubinon.

Zelfs denkt hy zich te herinneren de leerzen in den kelder genomen en medege dragen te hebben. Jozef, integendeel, herinnert zich niets meer betrekkellyk die diefte; maer hebben de daders van het feit geen spoor in den kelder noch naby de schuer gelaten, een boer der gebuerte, by wien men denzelfden nacht langs een keldergat poogde binnen te dringen, heeft de sporen van dry verschillende personen erkend. Er waren dus dry dieven te Mellery, en het is van dan af niet te verwonderen, dat Jozef er zyn broeder en zyn oom vergezeld hebbe. Voegen wy er echter by dat August en Hubinon, hunne plichtigheid bekennde, beweerden nooit het borderoel gezien te hebben, in den kelder gevonden.

Maer het is duidelyk dat dit stuk toebehoorende aen Fr. nauwens, zoo wy gezegd hebben, het niet kan achtergelaten zyn dan door de plegers der diefte, en de Leclercq's uit hoofde der familiebetrekkingen die tusschen hen en nauwens bestaen, konden beter dan iemand dit borderoel in hunne handen hebben, wyl Bauwens, gelyk ons Hubinon meldt, gehuwd is met eene dochter van den ouden Van der Avero, die zelf de neef der Leclercq's is en, als zy, de gemeente Sombrefte bewoont.

Zou het van dan af niet mogelyk zyn, dat zy de justitie hebben willen misleiden, in den kelder een stuk achterlatende, aen hunnen neef afgeleverd.

N° 3. Montigny-sur-Sambre Charleroi 5 oktober. — J. B. Boucher, Filip Boucher, Aug. Leclercq, J. Leclercq, Alex. Leclercq.

Eenigen tyd na de diefte van Waret-la-Chaussée, had Boucher Gembloux verlaten dan hy alsdan bewoonde, en zich komen vestigen te Montigny-sur-Sambre, arrondissement Charleroi, waer twee grysaerde woonden die geld hadden. Die twee grysaerds waren de genaemden Bonifas Balon, oud 73 jaren, en Dezideria Balon, zyne zuster, 60 jaren oud. Zy bewoonden met Karel Picard, hun neef, maer zonder eenige dienstboden eene gansch afgezondeerde hoeve, gelegen tusschen den ouden weg van Montigny naer Chatefain. Boucher had, by toeval, van hunnen geldelijken toestand kennis gekregen, en den 3 oktober 1836, rond halfach-

s avonds, terwyl de Balon's in hunne keuken avondmaelden, en hun neef in de herberg was, uit hoofde der kermis, begonnen de honden te blaffen.

Weinig daerna hoorden Balon en zyne zuster op de deur der hoeve kloppen. Hy ging buiten de keuken over het hof om te zien wat er gebeurde. Eene stem riep hem van buiten dat zyn neef bezig was met vechten en de 73jarige grysaerd werd op den zelfde oogenblik omverre geloopt door dry mannen die zich verborgen hadden onder de vout der deur.

Een hunner toonde hem een pistool, hem zeggende dat hy dood was, indien hy den minsten kreet slaekte. Een andere stelde hem een dolk op de borst, en de derde stopte hem eene prop strooi in den mond. Daerna werd hy in zynen stal gesleurd en van naby bewaakt door die mannen, terwyl de anderen in huis drongen. Hy die hem van naby bewaakte, verklaerde hem dan onder nieuwe bedreigingen, dat zy al zyn geld moesten hebben, omdat zy arme Vlamingen waren.

Uitgelokt door de kreten haers broeders, kwam Dezideria Balon insgelyks buiten de keuken; maer op hare beurt werd zy omverre geworpen, op 't hoofd geslagen en naer den put der hoeve gesleurd, waer zy nog andere slagen bekwaam. De pleger dier geweldadaden stopte haer insgelyks de keel, dreigende ze te verwrugen, indien zy een woord uitbragt. Daerna ging hy zyne makkers vervoegen in eene kleine kamer die in de keuken uitkwam, waer zy by middel van een wafelyzer, gevonden in een hoek dier kamer, een koffer openbraken die elf beurzen en een vrouwenzak bevatte, welke laetste 12,630 fr. in vyffrankstukken inhield. Al dit geld werd gestolen, alsmede de vrouwenzak en de elf andere beurzen. Men erkende daerna al de sporen van het wafelyzer op den koffer, en de sporen eener overklimming op den muur van den koer, langs den kant van Montigny. Dezideria Balon had, zoo als wy gezegd hebben, dry wonden aen het hoofd bekomen, en haer broeder had gansch het aengezicht misvormd en bebloed. Men vond eindelyk in den koer, naby de deur der hoeve, een dikken olmen stok, welken de dieven er hadden laten liggen, alsmede twee steenen die er te voren niet waren.

De plegers dier misdaed hadden overigens geen spoor nagelaten, dat ze had kunnen doen ontdekken. Zy schenen dus verzekerd niet gestraft te worden, toen Boucher, ondervraagd door den onderzoeksregter, verklaarde te Montigny, met zyn broeder Filip, die het bekende, en met de dry Leclerc's, die het insgelyks bekennen, de diefte gepleegd te hebben.

Jozef Leclercq voegt er by, dat hy en J. B. Boucher het zyn, die den ouden Balon hebben overvallen op het hof en hem naer zynen stal sleurden; dat hy het ook is, die hem van naby bewaakte, terwyl Boucher medewerkte

in de diefte binnen de hoeve; en August schryft hem de zelfde rol toe. Filip Boucher schryft ze hem insgelyks toe, en hy erkent den koffer te hebben verbrzyd by middel van een wafelyzer, hetgeen bevestigd wordt door zyn broeder Jan Baptist, door August en Alexander Leclercq.

Alexander zelf erkent aen de deur te hebben geklopt, om er den ouden Balon heen te lokken, en hem iets geroepen te hebben betrekkellyk zyn neef. Hy ekent nog over den muur geklommen te zyn met Boucher, die naby hem was gebleven, en geld genomen te hebben met de twee Boucher's en zyn broeder August: ook heeft juffer Balon vier mannen rond den koffer gezien. Alexander verklaart eindelyk, dat zyne twee broeders en Jan Baptist de eersten over den muur zyn geklommen, terwyl Filip en hy buiten tegen de deur stonden, en Filip beken insgelyks dit feit.

Daeruit blykt dat juffer Balon maer is kunnen gewond en omverre geworpen worden door Aug. Leclercq, wyl Filip en Alexander nog niet over den muur waren, en dat de oude Balon, in het hof overvallen en naer den stal gesleurd, dus onder handen van den Crollé en van J. Baptist was. August kloeg zelf aen Filip Boucher dat zyne handen vol bloed waren; en wy hebben gezien dat, na juffer Balon aen 't hoofd gewond te hebben, haer aenvalleur haer by de keel had gegrepen, dreigende haer te verwrugen als zy nog een woord sprak.

De beschuldigen beweerden daerenboven, maer 6000 fr. medegenomen, en elk maer 1200 fr. gehad te hebben, alhoewel het gebruik van de elf beurzen en eene vrouwenzak om het geld te bergen, eene veel grootere som schynt aen te duiden. Het is verigens maer na onderzoek, dat de oude balon en zyne zuster (het cyfer der diefte op 12,630 franks hebben gebragt; en wy zien niet, welk belang zy er zouden by hebben, dit cyfer te vergroeten. N^o Jambes (Namen.) 8-9 maart 1837 — J. n. boucher, F. boucher, Aug. Leclercq, J. Leclercq.

Alhoewel zy in hunne verhooren de belangrykheid der dieften van Montigny hebben willen verminderen, zoo als zy het cyfer betwist hebben van de diefte te Waret-la-Chaussée begaen in den nacht van 11 tot 12 mei 1836, blykt het niettemin uit hunne eigene rekeningen, dat August en de twee boucher's elk hun aendeel gehad hebben in den opbrengst dier dieften, 1800 fr. langs eenen kant en 1200 fr. langs den anderen. Zy hadden dus het middel om te wachten; ook zien wy ze maer weder verschynen in de maend mei 1837, ter gelegenheid eener pooging van diefte met gewapenderhand, by zekeren Gafant, houtkoopman te Jambes, naby Namen, alsdan oud 73 jaren.

Wordt voortgezet.)

voor den tribunaal zenden. Als de hoofdman het doet, dan zullen de rechters zeggen, dat ze niet mogen.

Frecken. Wy zullen ze permissie geven.

Ortsken. Ge denkt zeker dat de rechters poesjenellen zyn, die ge kunt doen danssen, met aen een koordeken te trekken! De koning heeft gezegd, dat de hoofdman geen soldaet meer is, en daer komt nu dien franschman van 'nen baron, en die zegt dat de koning liegt.

Dolleken. Willen wy er maer uitscheen?

Gottaleken. Pas du tout! Ge moet eerst zeggen, of ge den hoofdman zult los laten, tot dat hy voor den tribunaal komt. Wie denkte gy hier te ver...

Baron Shako. Als er 'ne soldaet den tribunaal invokeert, dan is hy van rechtswege gevangen.

Gobbelerken. Maer de hoofdman is geen soldaet meer!

Baron Shako. « That is de question.

Een hoop stemmen. Assez causé! A demain!

Monsieur Rogier. Laet ons ons violen t'akkoord stellen. Degenen die tegen het kabinet willen stemmen...

Verscheiden stemmen. Wat kabinet? Wat stemmen?

Verfoertje. « Tinge linge ling!

Monsieur Rogier. Ge laet me niet spreken. Ik weet niet waerom gy zoo een lawyt maekt. Wy uemen het amendementje aen, niet omdat het rechtveerdig is, maer omdat het door onze vrienden ondersteund wordt.

Dekkerken. Hedde dan vyanden hier?

Monsieur Rogier. Mogen wy nu nog niet zeggen, waerom wy het amendementje aennemen?

Eene stem. Allez! ge wordt kindsch!

Dekkerken. In deze kwestie zyn wy uwe vyanden niet.

De gehele kamer. Brrrrrrrr!

Verfoertje. « Tinge linge ling!

De rechte kant (vertrekt in massa.)

Monsieur Rogier. Als ge allemaal weg gaet, dan kan ik myn eigen niet explikeeren.

De kamer. Brrrrrrrr!

Verfoertje. « Tinge linge ling!

De gehele kamer « speelt scampavi. »

Soult en Chazal.

De beraedslagingen, die in de Kamer hebben plaats gehad over de zaak Hayez, hebben aen een ieder de overtuiging gegeven dat de meerderheid aen eene kudde schapen gelykt, die zich gedwee door den herder en zyne honden laet geleiden.

Wy doen eene enkele veronderstelling: indien onder het ministerie De Decker de generael Grëndl soortgelyken akt hadde daergesteld, ho! wy zouden schoone dingen hebben gezien. Rogier zou gestreden hebben *jusqu'à extinction des forces physiques*; Frère zou geschreeuwd hebben *c'est donc une comédie que vous jouez!* en wie weet of de kasseistenen niet zouden gekomen zyn, om zich met de beraedslagingen der Kamer te bemoeien.

Thans zwygen zy: hunne meerderheid zwygt; hunne gazette en knechten

affligés

Imitant son silence autour de lui rangés.

Maer het land heeft ze beoordeeld, en de Natie heeft reeds gezegd wat het bestuer, dat op het land weegt, meest bemint: de vryheid of de heerschappy.

Wy denken dat het niet ongepast zal zyn, te dezer gelegenheid een historiek feit te herinneren, dat veel punten van vergelyking heeft met de zaak-Hayez.

Een ieder weet dat de Maerschalk Soult, een der beroemste veldheeren van den eersten Napoleon, onder Lodewyk XVIII minister van oorlog was geworden. « Hy had op zich dezending genomen de regeltucht in het leger te herstellen, en met de onderwerping tevens de getrouwheid in te voeren. »

Ten dien einde wilde hy een voorbeeld geven, dat indruk zou maken op het leger. Generael Exelmans, een der officieren die het meest populair waren in Frankryk, werd op halve soldy gesteld, met bevel zyn verblyf te gaen houden te Bar-sur-Ornain. Exelmans weigerde te gehoorzamen; Soult deed hem aenhouden, en hem met de openbare magt naer zyne bestemming geleiden. Onderwege, te Soissons, ontsnapt de generael aen zyne bewakers, en schryft aen den minister, om voor het gerêgt te worden gedaegd, met belofte zich gevangen te stellen van den oogenblik dat hem eene regelmatige regtbank zal worden aangewezen, waervoor hy kan verschynen.

De generael werd verzonden voor den Krygsraad van de zestiende militaire afdeling, zittende te Ryssel.

Den 23 january 1815 werd hy vry gesproken van de beschuldiging van ongehoorzaamheid, even als van de andere beschuldiging, die men hem bovendien had getracht ten laste te leggen. Dit regtsgeeding en de vryspraak bragten aen het gezag der Bourbons eenen gevoeligen slag toe.

Wy beweren niet dat er volledige gelykheid bestaat tusschen de fransche militaire wetgeving en de onze. Maer wy stellen in feite vast, dat generael Exelmans vry werd gesproken; hy, die op halve soldy staende, geweigerd had zich te begeven naer zyne aangewezen verblyfplaats.

Indien nu de maerschalk Soult, gebruik makende van het regl hem door de wet geschonken, aen den generael Exelmans hadde gezegd: te rekenen van 26 juny, zult gy ophouden deel te maken van het leger. Indien hy den generael Exelmans in zyne bediening hadde vervangen; indien hy den 26 juny hadde opgehouden den generael Exelmans als generael te betalen: zou het ooit in het hoofd van Soult hebben kunnen dalen, 5 maanden nadien aen Exelmans te zeggen: ik heb u plegtiglyk verklaerd dat gy geen soldaet meer waert; ik heb u vervangen; ik heb u niet meer betaeld als soldaet, omdat gy geen soldaet meer waert: ei wel! dit alles was eene klucht. Gy zyt en blyft soldaet!

Indien ja, dan zou Soult gevallen zyn onder de verontwaardiging of onder den schaterlach van geheel Frankryk.

Een Monster-Generael.

Bevoegde mannen beweren dat er een leger van 80 duizend man noodig is voor de verdediging van België, tegen.....?

Een vertegenwoordiger, hy heet Grosfils, zegde men in de Kamer dat wy met 40 duizend man genoeg hebben als de heer Chazal aen 't hoofd blyft?

Zoo dus is heer Chazal zoo veel waerd als 40 duizend soldaten!

O, gy mynheer Grosfils, *Dikke zoon*, wat zyt ge dun..... van hersenen!

Zou?

Zou het geen maetregel van billykheid en bezuiniging zyn de tegenwoordigheid der vertegenwoordigers *per tier* te berekenen, gelyk meestal de ambachts-bazen hunne gasten doen werken?

Zou het de zaak van luitenant-kolonel Hayez zyn, of wel de aenstaende diskussie over de krygsdienstbaerheden, die de portefeuille van den minister van oorlog te heet of te zwaar maekt?

Zou er van de trompetten der spoortreit-vachters niet een koperen standbeeld voor baron Chazal worden opgericht, boven de nieuwe vestingswerken aen den Zuidkant; opdat de inwoners van Antwerpen tegen den aanval der Franschen mogen beschermd zyn, door het bekynen van den koperen Franschman, gelyk eertyds de Israëlieten van de beten der serpente werden genezen, door het aenschouwen van het koperen serpent?

Zou men mogen verhoppen dat de hervorming of liever de totale afschaffing der bloedwet, dit jaer of het toekomstende jaer nog zal plaats hebben, of zal men die verschuiven tot het jaer één als de uilen preëken?

Vlaemsche Zaek.

De heer Ernest Van den Peereboom heeft aen het *Liberaal Komiteit* van het Vlaemsch Verbond eenen brief gezonden, in antwoord op dengene hem door het Komiteit toegezonden. Wy laten de vertaling van dit stuk hier volgen. Maer de lezer zal gereedelyk zien, dat de heer E. Van den Peereboom geen woord op den brief van het *Liberaal Komiteit* antwoordt. Hy zoekt zich langs een achterdeurken aen het oog te onttrekken.

Brussel, den 17 december 1861.

Mynheeren,

Ik heb den 16de dezer maend den brief ontvangen, waermede gy my, onder dagteekening van den 11de, vereert.

Gy bekent, dat ik geen «gebiedend mandaet» aenvaard heb; inderdaed, ik had gemeend het programma van het *Vlaemsch Liberaal Komiteit* niet te mogen aenkleven, 't welk gy my ter onderteekening hadt onderworpen, als voorwaerde der electorale ondersteuning van uwen Bond.

Wat de verbindings betreft, deze zyn voor my, buiten alle nadrukelyke belofte, van tweederlei aard:

Als Vlaming, als afgevaardigde van Vlaenderen, acht ik my, door eenen byzonderen pligt, gehouden de ernstige belangen myner aenstellers te verdedigen, en gevolgelyk ook de gegronde klagten der vlaemsche bevolking, ten opzichte harer moedertael.

Als liberale afgevaardigde, rust op my de pligt, om zoo ver het in myne magt is, de kennis der vlaemsche tael te bevorderen, als eenigst middel ter verbreiding der liberale gedachten, onder een groot gedeelte onzer bevolking.

Ik meen dezen dubbelen pligt vervuld te hebben, door het voorstel van myn onder-amendement, aldus vervat:

« Wy hopen, dat het goevernement *maetregelen nemen zal, om regt te laten wedervaren aen de klagten, betrekkelyk de vlaemsche tael, en gegrond erkend.* »

By de stemming is tegen dit voorstel geen enkel lid opgestaan.

De openbare meening zal, overigens, oordeelen of ik, in deze omstandigheid, de zaak der vlaemsche tael heb ondersteund, zoo als het myne pligt is en myne neiging.

Aenvaardt, Mynheeren, de uitdrukking myner groetenis.

E. VAN DEN PEEREBOOM,

Eerste onder-voorzitter van de Kamer der Volksvertegenwoordigers.

Op eenen tweeden brief van het zelfde komiteit, heeft de heer E. Van den Peereboom stouwtweg geantwoord, dat hy zich, by de laatste kiezingen, tot niets verbonden had.

De gentsche kiezers zyn dus bedrogen geweest in hunne meening. Zy zullen hiervan nota nemen, en den slimmen heer Ernest naer Yperen terug zenden, alwaer eene plaats open is van kommandant der Pompiers!

Er zyn geen Walen meer

BY DE DOUAEN TE ANTWERPEN!

Er zyn geene Walen meer by de douaen te Antwerpen? Laet ons eens zien!

De Bestuerder	Een Wael.
De hoofd-toeziener	Een Wael.
Twee controleurs	Twee Walen.
Twee bureelschryvers	Twee Walen.
Vier brigadiers en onder-brigadiers	Vier Walen.
Dertig préposés	Dertig Walen.

Al deze bedienden verstaen noch lezen een woord vlaemsch!

Verder zyn er nog 80 andere beambten, van allen graed, die eenige woorden vlaemsch verstaen, maer die tael noch lezen, noch schryven noch spreken kunnen.

Nu, in het Atheneum te Antwerpen, zyn er drie nieuwe professors gedurende dit jaer benoemd; twee zyn Walen, uit Doornyk; de derde is uit Maastricht.

De studie-prefekt van het Atheneum is een Wael.

Er zyn tien studie-prefekten voor de tien Atheneums in België. Van dezen zyn er acht Walen!

In de *Ecole Moyenne* (Middenbare scholen) schynen in Vlaemsch-Belgie niet te bestaan: is een nieuwe leeraer, eerste Regent benoemd — mede een Wael, die geen enkel woord met eenen Vlaming kan spreken.

Het Bestuer des yzeren wegs heeft, te midden der stad Antwerpen, een hulp-bureel tot aenvaarding der te verzenden koopwaren. De aldaer aangestelde beambte is mede een Wael!

De twee Statie-oversten zyn insgelyks *twee Walen!*

Laten wy de vlaemsche bevolking, en diegenen onzer waelche landgenooten, die nog alle gevoel van reglvaardigheid niet hebben verloorchend, oordeelen tusschen deze waerheden, en het zoo fraeije *Il n'y en a plus!* van den heer Frère.

(Beurzen-Courant.)

De Kinderen van België, te Parys.

De stad Parys telt onder hare zoo lathryke bevolking ongeveer 60,000 Belgen, waervan verre weg de meesten, Vlamingen zyn. Men weet dat door dezen, waeronder nog eens de Gentenaren een groot getal uitmaken, over weinige jaren in de fransche hoofdstad eene maetschappy werd gesticht, onder den titel van de *Kinderen van België*, en zich oefent in den choorzang. Even als in vorige jaren werd den 16 december, op 's Konings verjaerdag, door dien kring, welke 225 leden sterk is, een prachtig muziekfeest gegeven, op hetwelke o. a. stukken werden uitgevoerd van Gevaert, De Bériot, Crisar, Limnander, Beljens, Miry, Vieuxtemps, en waerop zich onder anderen lieten hooren de heer Lefèvre en mej. Lagye, van Gent, die eenen aanzienlyken byval genoten. De choorzangen, door de maetschappy uitgevoerd onder leiding van den heer P. Benoit, werden geestdriftig toegejuicht, en getuigden van eenen merkwaardigen voortgang onder de leden.

De plegtigheid greep plaats in eene der schoonste lokalen van Parys, de *salle-Hertz*, en werd bygewoond door den heer Bastin, eere-konsul van België te Parys, en een zeer deftig pubriek.

Dit laatste zal men gereedelyk aenemen, zoo men bedenkt dat de ingangkaart tegen 10 fr. werd afgeleverd. Het feest is uiterst goed en tot elks genoegeen afgeleefd.

Een paar dagen nadien bekwam de voorzitter, de heer Van de Casserie, een Gentenaar, aen wiens yvervolle bemoeijingen het te danken is, dat de maetschappy in aanzien en bloei geraekt, de verzekering van het goevernement van België en Z. M. de koning haer een hulpgeld verleend hadden. Nu bestaat nog het plan, om de maetschappy tot zoo verre uit te breiden, dat er eene leeskamer zoude ingerigt worden met nederlandsche boeken en dagbladen, ten dienste van de families der leden.

Zooten minste zouden onze jongelingen, die voor een paar jaren naer de hoofdstad van Frankryk zich in hun bedryf gaen volmaken, — ten minste, zoo heet het immers — niet verbasterd ten onzent terugkeeren, en de belachelykheid inzien der kleermakers- en coiffeurs-geleerdheid, dewelke totaal bestaat in 't inbrengen van eenen *maïs, pourtant* en *cependant* by iedere drie vlaemsche woorden, die zy ons laten hooren.

De heer Bastin, konsul te Parys, eere-voorzitter des genootschaps, heeft het veel met die irriging op, en doordezes bescherming ware het plan niet onuitvoerbaar. Hopem wy dat het zoo geschieden moge!

Proces der Zwarte Bende.

Het is verleden maandag, 23 december, dat te Bergen, voor het Assisenhof van Henegouwen de debatten in zake der *Zwarte Bende* begonnen zyn.

Niet minder dan *vyf-en-dertig dagbladschryvers*, zoo vreemde als inlandsche, zyn aengeknen om de debatten te volgen. Daer in de geregtszaal er enkel vyf plaatsen beschikbaar waren, heeft de voorzitter, de heer Marbaix, tot heden maer twee plaatsen toegestaan.

Het proces der *Zwarte Bende* is eene ware gebeurtenis. Geheel de stad is in opschudding. In de huisgezinnen en herbergen, overal is dit proces de stof der gesprekken. Van verschillende punten des ryks, zyn versterkingen van gendarmen; meer dan 60 zyn er tot heden toegekomen. De rydruigen, ten getalle van 159, de leden van den jury, de vertegenwoordigers der dagbladen, de nieuwsgierigen, vervullen al de hotels.

In de zaal van het hof van Assisen zyn byzonder buitengewone schikkingen genomen. Reeds dry weken houden de schrynwerkers zich bezig met die schikkingen. De plaats, gewoenelyk bestemd voor de omheining der beschuldigten, is geheel afgezonderd, derwyze dat zy rondom met gendarmen kan omzet worden.

De plaats voor de verdedigers bestemd is vergroot; die der gezworenen heeft insgelyks groote veranderingen genoodzaekt.

De overtuigingsstukken beslaen een groot deel der zaal. Men onderscheidt onder andere verscheidene koffers, ladders, schuppen, breekyzers, een kleerkas, tafels, een bokael inhoudende het gekwetst schouderblad van de weduwe Dubois, geweeren, pistolen enz., enz.

Het, zy samengesteld is uit den heer de Marbaix, raedslid van het Hof van beroep, voorzitter, de heeren de Rasse en Petit, regters, Huart greffier, en de Bavay, Prokureur-generael.

De houding der gevangenen is altoos zoo als de dagbladen van Bergen ze gemeld hebben. J. B. Boucher alleen is koel, onverschillig. Hy schynt zyn lot zonder bekommernis te bechouwen. Maendag had ik, by toeval, de gelegenheid een man te spreken die met Boucher by het regiment grenadiers gediend had. Boucher is zoo sterk en van zulke buitengewone gestalte, zyne handen zyn zoo bovennatuurlyk groot, dat hy van toen af den toenaem van verwurper (*évrangleur*) had.

Eenige feiten van het proces schynen te bewyzen, dat het geregt en de politie zeer onhandig te werk gegaen zyn.

F. Boucher, het opperhoofd der bende, die als misdadiger geboekt was, is aengehouden geweest voor een diefstal met brack, dien hy begaen had; men heeft 500 fr. die van den diefstal voortkwamen, in zyne woning gevonden, en nogtans werd Boucher op vryen voet gesteld, en het geld hem terug gegeven.

De gebroeders Leclercq zyn insgelyks verschillende malen aengehouden voor misdaden, over welke zy nu te verantwoorden hebben; men ontdekte ook in hun bezit voorwerpen, wier oorsprong zy niet konden verregtvaardigen, en toech liet men hen los.

Den 21 april 1857 werd door het Hof van Assisen der provincie Namen een ongelukkige, Piré genaemd, tot eenwigt-durenden dwangarbeid veroordeeld, voor eene misdaed door de « Zwarte Bende » gepleegd. En het is slechts nadat hy eene lange voorloopige gevangzitting en een jaer der straf, voor welke hy ten onrechte veroordeeld werd, onderstaen had, dat zyne onschuld bewezen werd.

Al deze feiten zyn niets by den pynlyken indruk, teweegebragt door de bekentenissen gedaen door Rabet, betrekelyk den moord te Couillet gepleegd, in maart 1860, en die COECKE en GOETHALS reeds met den dood geboet hebben. Hopen wy dat het uit de aenstaende debatten zal bewezen worden, klaarder dan de akt van beschuldiging zulks doet, dat zy, die op het schavot het hoofd lieten, de ware pligtigen zyn geweest.

Men herinnert zich ten tyde, dat die droevige tooneelen plaats hadden, met welke hardnekkigheid de politie zelve, altoos die vlaemsche werkmans als de daders aenduiden? Het is nu bewezen dat niet een vlaemsche werkmans van de bende deel maekte, en ik geloof dat die, welke men heden nog zoekt, nooit bestaan hebben.

Wy hebben, uit nieuwsgierigheid, de sommen te samen geteld en een inventaris gemaakt van de verschillende voorwerpen, die de misdadigers ontvreemd hebben; 29 diefstallen, gepleegd van 't jaer 1850 tot 1861 belooopen te samn 4n specien, 21,352 fr.

De andere ontvreemde voorwerpen bestaen uit: 5 gouden zakuerwerken, 96 manshemden, meest al lynwaden, 42 paren lakens, 17 broeken, 24 zilveren lepels, 3 stukken lynwaed, 7 ondervesten, 8 halsdoeken, 46 zakdoeken, 8 lynwaden kien, 20 onderbroeken, 24 stalen lepels, 14 dito vorken, 2 vrouwenkleederen, 3 rokken, hoeden, klakken, 24 hespen, 20 stukken spek, 2 verken, 2 konynen, aerdpappelen, broodsuiker, eijers, genever, 1 geweer, 1 regenscherm, note, tafellakens, koffymolen, strykyzers, leerzen, boter, handschoenen, enz. enz.

Ziet hier wat er nog na de herneming van het verhoor is gemerkt geworden:

J. B. Boucher, het opperhoofd der bende, heeft met veel aendacht de lezing van den beschuldigings-akt aenhoord. Hy scheen er vermaek in te vinden in het hooren lezen van al zyne misdaden, en van tyd tot tyd gaf hy een wenk aen zyne medepligtigen, als wilde hy zeggen: « Het is wel dat, ik herinner het my nog goed. »

Rabet, die zoo droevig had geschenen, is van houding veranderd. In het midden der lezing van den beschuldigings-akt is hy in eenen lach geschoten, omdat hy waarschyntlyk dacht, op den toer dien hy aen zyne kameraden heeft gespeeld. Eindelyk, als de gendarmen de beschuldigden wegleidden, zegde Filip Boucher: « Zie daer eenen hoop dieven die vertrekken. »

Werkmans-Dekoratie.

De volgende werklieden hebben by koninklyk besluit van 20 december de werkmans-dekoratie bekomen:

Pieter Ridlot, meesterknecht in de konstruktie-werklieden van den spoorweg, te Gent; Karel de Danw, hoofd-meesterknecht in de Linière Gantoise te Gent; Aug. Leclercq, machienist by den spoorweg te Gent; Pieter vander Meulen, mekanicien in de Linière Gantoise, te Gent en Serafien van Wynsberghe, bediende by den spoorweg te Gent.

GENT, DEN 28 DECEMBER 1861.

In de zitting des Gemeenta-raeds van zaterdag heeft de heer Neyt de aendacht gevestigd op de talryke woonhuizen, die digt by het kerkhof buiten de voormalige Brugsche poort worden opgerigt. Het is inderdaed onbegrypelyk, dat het bestuur der stadswerken daer zoo veel huizen, ja gansche straten laet voor bouwen. Reeds nu bevindt de ingang-dreef van gemeld kerkhof zich gansch ingesloten in de huizen. Behalve dat het zigt der lyk-wagens, ieder uer, weinig aengenaems voor de bewoners van dien volkryken wyk opgelevert, vragen wy, of het wel der gezondheid bevorderlyk is, zoo veel woonhuizen rond het kerkhof te laten bouwen?

Het voorgeborgte der Brugsche poort is, dunkt ons, groot genoeg, om de bouwlustige eigenaers naer eene andere zyde heen te wyzen.

Men schynt ook ook geneigd om rond of by het oud kerkhof buiten de geweene Dampoort te bouwen. Wy verhoopen dat de aenmerking des heeren Neyt voldoende zal zyn, om maatregelen in eenen tegenstydingen zin te nemen, door wie de zaak aengaet.

De stedelyke regering van Gent heeft volgens het voorschrift der wet, den budget der gemeente doen aenplakken. Tothiertoe werd dit stuk enkel in fransch opgesteld. Thans hebben wy met genoegen gezien dat men daertoe ook het vlaemsch heeft gebruikt. De regencie heeft daerin wel gedaen; in een land-gelyk het onze, waer alle magt van het volk komt, moet het volk zich nopens de openbare zaken inlichten, en dit kan voor de overgrootste meerderheid slechts voliedig en goed by middel van de moedertaal gebeuren.

Het kollegie van Burgemeester en Schepenen, berigt zyne bestuurders dat het plan van alignement der Kortedagsteghe, ter inzage van een ieder berustende is in de bureelen der 1° Afdeelingen Stadhuize.

Degenen die opmerkingen aengaende dit plan zouden te maken hebben, worden uitgenoodigd dezelve schriftelyk te doen geworden tot 31 dezer, om 11 ure 's morgens in de voornoemde afdeeling, op welk tydstip het procesverbael van commod en incommodo zal gesloten worden.

Konstgaden werden de meerschen buiten de voormalige Antwerpsche poort zeer druk bezocht door de schaetsenryders. Nu de ysvermaken aenvang nemen, raden wy allen liefhebbers aen, niet onvoorzigtig te zyn en geene waeghalzeryen te ondernemen, die meermalen met de dood betaeld worden.

Naby het Moijen, op Roygem, zyn de genaemde Willem

Van der Linden, oud 17 jaren, en Willem Soenen, oud 13 jaren; onder het ys geschoten en versmoord.

De Précurseur verlangt dat een raed van tucht worde ingesteld, bestaende uit dagbladschryvers (zooals b. v. de tuchtraed by de advokaten), ter beteugeling van de buitensporigheden, waeraen zekere bladen zich overgeven. Moest dit tot stand komen, dan ware Cies van Ghendt mors-dood.

De telegrafische betrekkingen tusschen Antwerpen en Londen, langs de regte linie, welke sedert drie maanden onderbroken waren, zyn hersteld.

Dinsdagavond heeft men in eenen waggon van het laatste konvooi uit Brussel, in onze Statie, het lyk van een onlangs geberen kind gevonden. Het was gewonden in twee jakken, en gesloten in eene doos, die door drie katoenen zakdoeken omringd was. De politie doet een naerstig onderzoek.

Den 20 dezer is een schipper, P. Peheyn genoemd, te Syngem in de Schelde van zyn schip gevallen en versmoord.

Den 18 dezer is te St-Goorix-Audenhove de hofstede afgebrand van den genoemde J. De Vreese. De schade bedraegt 6000 fr.

Sedert eenige dagen worden sommige gemeenten van het distrikt Eecloo door onbekende bedriegers afgehoopen. Zy verkoopen katoen en lynwaed tegen spotprijzen. Doch de eene waer is onder, de tweede is tienmaal onder, de waarde zoo slecht is zy. De bedriegers spelen daerby eene komedie, wel geschikt om de goetdrouwige landlieden te misleiden. Berigt aen het publiek.

De Eecloonaer meldt, dat het gemeente-bestuur van Ertvelde (even als de gemeenten-besturen van Assenede en Zelzaete) zich by verzoekschrift tot de Kamer der Volksvertegenwoordigers gewend heeft, ten einde den aenleg te bekomen eener spoorbaen tusschen Gent en Terneuzen, langs Wondelgem, Evergem, Cluizen en Ertvelde.

Men leest in *Reinaert de Vos*: « Telkens als ik een uitstapje in de Kempen doe, hoor ik door een treinwachter van den Turnhoutschen spoorweg de namen onzer Kempen dorpen rabraken; de eerste standplaats achter Lier roept hy: *Nilan, Voyageurs pour Nilan, Nilan!* en dan zyn wy, waer raedt u? Te Nylen. (Dat is byna zoo erg als *Veteran*, dat ik heb hooren roepen aen de statie van Wetteren)!

Eene standplaats verder: *Bou-él, les Voyageurs pour Bou-él Bou-él*, (Bouwél); en zoo hoort men vervolgens alle dorpnamen verdraeien en verminken, zoodanig dat verscheidene vlaemsche reizigers niet begrypen waer ze zyn. Zeker zou men in China beter te regt komen dan in onze eigene landstreek; doch, gelukkig, de dorpelingen beginnen onze vlaemsche beweging te begrypen, en zeker nadert de tyd, dat er geen sterveling meer zal durven wagen *Nilan* en *Boe-el* te roepen. — In Vlaanderen Vlaemsch. »

In den koolput van Concelles zyn twee werklieden, door het breken van eenen sleutel der machien, met den ophaelbak naer beneden gestort en dood gepletterd.

Men schryft uit den Haag, 22 december: De Tweede Kamer der Staten generaer heeft in hare laatste zitting, met 37 tegen 25 stemmen een voorstel aenvaard, strekkende om te verklaren, dat het ministerie het vertrouwen der Kamer niet bezit.

De aftreding van het ministerie is derhalve onvermydelyk.

Nieuwe schrikkelijke Ramp te Antwerpen.

Omstorting van eenen muur des Entrepôts.

Zaterdag is nog een der overeind staende uitgebrande binnenmuren van den entrepot omgestort.

Een aantal werklieden die naby den muur aen de wegruiming der verbrande goederen arbeidden, zyn onder de puinen begraven geworden.

Men spreekt van niet minder dan tien arbeiders die onder den muur zouden liggen. Wy kunnen echter voor de juistheid van dit getal niet instaan.

Het kwart voor 3 ure, waren reeds twee der verongelukten, zwaer gekwetst, in 't gashuis gebragt.

Men werkt aen de reddingswerken, onder toezigt van den heer Loos, burgemeester.

De ingestorte muur is zeer hoog en zwaer. Ook is het te voorzien dat men, helaas! vele menschenlevens zal te betreuren hebben. Reeds 8 lyken zyn er van onder de puinen opgehaeld. Onder de nieuwe slagtoffers telt men: den vernuftigen en vlytigen werker Stoops, gehuwden vader van 9 minderjarige kinderen, Jan van Bauwel, vader van 7 kinderen. Het lyk van Jan van Praet, is in de kelders onder de puinen gevonden, andere lyken zyn nog niet herkend.

BRUGGE.

Op het stadhuis is een treurig voorval gebeurd. Een onderling, P. Messiaen, oud 83 jaren, op de Wyngaerdplaats, was op het stadhuis om als getuige te dienen, by het huwelyk van zyne kleindochter, toen hy nederzank en ploseling stierf. Men kan oordeelen welken droevigen indruk deze schielyke dood op de huwelykgasten veroorzaekte, welker trouwfeest aldus op het onverwachtste in rouw veranderde.

De gendarmerie van Nieupoort heeft sedert eenige dagen verscheidene landloopers opgebragt. Onder degenen die door de zorg van den brigadier Devis en den gendarm Rumpels, aengehouden zyn, bevinden zich de genaemden Hendrik Beauprez, die dadelijk overgebragt is naer Yperen als schyneude deel genomen te hebben aen de moord te Reningshelst gepleegd, als Bernard Komtaer, broeder van Pieter Komtaer, gezegd *Pytje Teune*, die door den veldwachter van Polinckhove is aengehouden, als de dader van bovengemeld schelmstuk schynen te zyn.

PIEMONTE.

DE GEVOLGEN DER REVOLUTIE.

In de Kamer der Afgevaardigden te Turyn is lezing gedaen eens briefs van den heer Ratazzi, die de Kamer dankt en zyn ontslag intrekt.

In zyn financieel verslag, heeft de minister Bastogi voor het jaer 1861 een tekort aengekondigd van 400 miljoen francs; voor het aenstaende dienstjaer 1862 is er reeds

een nieuw deficit van 317 miljoen. Na afrek van al de inkomsten uit de veroverde gewesten, blyft er voor 1862 nog een tekort van 159 miljoen.

Ten einde dat te kort te dekken, stelt de minister natuerlyker wyze nieuwe belastingen voor, en wel op het overschryving-regt, op de dranken op de persoonle kontributie, op het zout, tabak en roerende goederen. Het overige zal betaeld worden met papier of schatkistbons, van dewelken er voor 36 miljoen in omloop zullen gebragt worden.

De minister heeft doen bemerken dat Frankryk ten jare 30 zich nog in slechteren geldelyken toestand bevond, en Italie groote hulpbronnen bezit, vooral in de domein-goederen. — Een schoone troost!!

BURGERSTAND DER STAD GENT.

HUWELYKEN.

Vanden 19 tot den 26 December.

— Albert de Boel, 29 j., smib, mortierstr. met Paulina Janssens, 26 j.; modenwekster nederscheldkaei. — Karel Herman, 36 j., kleermaker, met Julianna Brugheman, 48 j., winkelierster, beiden anonciadestr. — Edmond Clippe, 30 j., schoenm. yperstr. met Mathilde van Lokeren, 33 j., naeister, holstr. — Pieter Smesman, 25 j., dagl. te Zwynaerde, met Izabella Dick, 27 j., dienstm. stalhofstr. — Viktor de Ridder, 27 j., raffinadew. te Oostakker met Constanca de Vogelaere, 38 j., dienstm. brabantdam,

Sterfgevallen van den 20 tot den 27 December.

— Maria Verbruggen, 11 j. z. b. voorg. der Heuvelp. — Adriaen De Keyser, 67 j., dagl. Geuzenberg. — Katharina Herman, huisv. Vanoverschelde, 34 j., Doornstr. — Maria De meyer, 76 j., z. b. St-Antodiuskaei. — Karel Blommaert, 19 j., student, Burgstr. — Nathalia Blomme, 49 j., dagl. Lang scheepgracht — Joanna Grenpeau, wed. Hoogstoel, 74 j., St-Atoniuskaei. — Victor Rysenaer, 55 j., wascher Geuzenberg. — Agatha Van Lierde, huisv. Claus 25 j., St-Hubertstr. — Frans Verheggen, 75 j., grondeigenaer, Oranjenberg. — Karel Inghelbrecht 33 j., Kortrykschestr. — Pieter Audenaerde, 73 j., slagter violettestr. — Eduard — Amelia Rossé, 13 j., fabriekw. Eikstr. — Coletta Opzomer, huisv. D'haese 37 j., Visschery.

41 kinderen onder de 10 jaer.

Geboorten van den 20 tot den 27 December.

Van het mannelyk geslacht 51) Totaal 96.
Van het vrouwelyk geslacht 45)

MARKTBERIGT VAN GENT, VAN 27 DEZER.

Heden was er niet veel graen ter markt. De boter gold 2 fr. 19 tot 2 fr. 37 den kilo. Voor de 25 eijers betaelden men 2 fr. 37 ct. als middenprys gesteld.

Met de ingaende week zal het ongebuiddeld tarwenbrood eenen centiem den kilo opslaan. De pryzen der andere brood-soorten blyven onveranderd.

REGERING VAN GENT.

MERKTEN.

Middenprys der granen op de Gentsche Merkten.

Per hektoliter	20 december.	27 december.
Witte tarwe	25 88 a — —	26 52 a — —
Rode id.	26 72 a — —	27 10 a — —
Rogge	17 48 a — —	17 59 a — —
Geerst	— a — —	15 75 a — —
Bockweit	— a — —	16 — a — —
haver	8 85 a — —	9 25 a — —
Aerdappelen, 100 k.	9 50 a — —	9 — a — —

BROODZETTING.

Van den 27 om in te gaen den 29 december.

1 Kilo brood enkel tarwe gebuild	fr. 0 41
1 Kilo brood enkel tarwe ongebuild.	» 0 54
1 Kilo rogge.	» 0 25

KAMPSTRYD MET DE

JONGE KANARIE VOGELN.

Der Maetschappy: Kweekkunst zonder Baetzucht.

Die zal plaats hebben den 5 January 1862, om 7 ure des avond, in den Estaminet den *Kanarie Vogel*, in de St. Amandstraet, n° 10, (St. Pieters.)

TE HUREN VERSCHIEDEN

WERKMANS-HUIZEN OP DEN DOK,

AEN GERINGE PRYZEN.

Tegen de Fabriek van Mr Hosten.

Zich te bevragen by de Gebroeders TYTGAT, Sr Jans-Veste, n° 7, te Gent.

TE HUREN

In den Estaminet, genaemd den VIEUX CABARET, Kouterstege, n° 2, te Gent.

Eene schoone groote BOVEN-ZAEL, diensig voor eene Letterkundige of andere Maetschappy, indien er Heeren Liefhebbers zouden zyn, zy is alle dagen zichtbaer.

Fr. BOGAERTS, Drukker, in de Studenten-Weide (Pré-aux-Cleres, by het Groot Vleeschhuis